

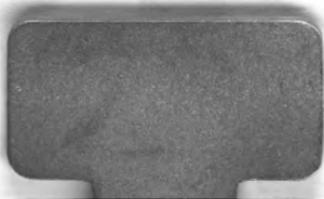
EXL

163

Princeton University Library

32101 076526548

Mahkome-ye Kubra

محكمة كبرى

طبعة ثانی

مصر

مطبعة اجتهاد

۱۹۰۸

(51) (RECAP)

DR572

M334

1908

بيك اوچبوز اون اوچ سنه هجره سى رجبك برجهه
كونى — اياوفيه — معبد عظيمك داخل وخارجنده
معتاددن زياده بر ازدحام . تلاشله قارشيق بر همچان ، فوق
العاده بر حال مارين و عابرينى پوللرندن آليقويبور ، مجمع
مبارك قبولنده كال وقارله طوران مسلمان دن استيضاح احواله
مجبور ايدوردى . هر طرفدن ايديلن سؤالره ، مناديلر :
« بوكون ، محكمه كبرى وار ا حبيب خدا فخر كائنات افندمن
خليفة غير لايقنى كنديليرى محاكمه ايله جك : » جوانى جان
وكوكلدن ندا ايدرك هواده همچان انگيز اهتزازلر وجوده
كتيرمكده ايديلر ، كوش ، كوزلر قاشديره جق بر ششمه ايله
هر طرفى يالديزلره غرق ايدبور ، كوياكه مسلمانلغك ايجاد

89-B3932/1

مبارک‌گه سی صره‌سندہ ممتاز بر، وقع طوته‌جق اولان بو یوم
مقدسده موحدینک قیبلرنده کی انوار مسرتی چهره‌لرینسه
عکس و ترسیم اینتدیرمک ایستیوردی .

فتح و تحویلله معابد عظیمه اسلامیه‌نک برنجیلدی احرار
ایتدیریلن بوجامع شریفده بوکون بشقه بر نورانیت بشقه
برزینت واردی . داخلک منظره‌سی ، توصیفنده خامه بشری
دوچار عجز ایده‌جک بر علویت ، بر مهابت عرض ایدیوردی .
محرابک طرفینده یکر میشر خطوه مسافه ایله سلاطین
عظام عثمانیه دیزلشاردی . هپسنک چهره‌سندہ اک بیوک کدرلر
نشانه‌سی انظار دفته چارپیوردی .

جامع شریفک دیکر طرفلرنده وقتیلہ مسلمانلنک ، عثمانیلنک
توسعی ، عظمتی ، شان و شرفی ، محافظه حیثیت و تمامیتی اوغورنده
فکراً بدنأ اک جلیل خدمت‌لر ایتمش ، اک بیوک همت‌لر صرف
ایلمش اعظم عثمانیه‌نک موجود بولندیغی کورولویوردی .
چاندارلی قره خلیل ، کوسه میخال ، افچه قوجه ، حاجی
ابل بک ، اورانوس بک ، قره‌جه‌بک ، محمود پاشا ، سنان پاشا ،
زنبالی علی افندی ، صفوللی محمد پاشا ، اوز دمیرزاده عثمان
پاشا ، فرهاد پاشا ، خواجه سعد الدین افندی ، قوبوچی
صراد پاشا ، تیریایکی حسن پاشا ، کوپرلی محمد ، احمد

فاضل ، مصطفی ، حسین پاشا ، فوجہ راغب پاشا ، رشید پاشا ، مدحت پاشا و سائر بیوک جاہ فطین ، و طبرپور قہر مانر ، قوماندانر ، مدبر صدراعظم و صاحب صلابت علماء ، بارباروس خیرالدین پاشا ، بیالہ پاشا ، قلیچ علی پاشا ، طورغود صالح رئیسرا ، غمسر حسنرا کبی نامدار شانلی قیودان دریالر چہرہ لرندن ، یأسلر ، حزنلر آفرق یاواش سسلہ آرم لرنده قونوشیور لردی .

جہ ۴ نمازی وقتی گلشدی . غایت لطیف ، روح نواز . بلالی برصدا اذان محمدی بی او قومہ یہ باشلابجہ جامع شریفک درونی بردبہہ برنور قاپلادی . کوزلر قاشدی ، قابلر ہیچمالہ طولدی . تکبیر صدالری مسامع اهل ایمانده طنین انداز اولہ یہ باشلادی . نہ دن تشریف بیوردینی کورولہ دن ، آکلاشیامہ دن مفخر ، وجودات حبیب خدا (صام) افندمن حضرتلری ارقلرنده خلفای راشدین ، صحابہ کزبن ، فضیلت پروران خلفای امویہ و عباسیہ ایلہ اعظم ملوک اسلام بولندینی حاندہ محرابہ متوجہا یورودیلر . ہراغزدن «اشہدان...» کلہ شہادت چیقیور ، مہابت قدسیہ سیلہ توپلر اور پرپیوردی رسول التقاین افندی من وجہ مبارکربنی صاغ طرفلربہ چوریلر . جان فداستندہ تردد اولنہ یہ جق برتہ سملہ حضرت

ارخانقره باقدیلر ، دست مقدس لرینی اوزاندیلر ، سلام پیامبراته
لرینه اول مجلیم صافتی رشک آور حاضر ون بیوردیلر . بعده
انظار مبارک لری سلطان عثمانی و صیره سیله دیگر
پادشاهان عظامی مستغرق تلطیفات ایندی . فاتحه ، یاووزه :
« سزاسلامک اک شرفلی اعظمندن سکز ، مسلمانلق ، عثمانلی اق
الی یوم القیام سزک بر زمانکی وارلنکنزله افتخار ایده جکدر .
جنت اعلا ده کی مقام لریکنز مبارک اولسون ، دیه بذل
التفات بیوردیلر .

بعده ارقلرینه دوندرک : « یابلال : قامت کتیر ، اوکله
نمازینی ادا ایدهلم ، بیوردیلر . حاضر ون تعجب ایدهرک بری
برلرینه باقدیلر ؛ فقط سرداران نبیاء افندی من حضرت لری محرابه
کچوب امامته حاضر لانبجه کیسه شق شفیه ایده مدی . فخر
کائنات افندمنه اقتدایه مسارعت اولندی . نماز قیلندی .
رسول الله افندمن : « ملت اسلامیه نك سعادتنه ، دولت عثمانیه .
نك بقاسنه ، مسلمانلرک اکتساب علم و عرفانه چالیشهرق
مز یاب معنویه و مکتسبات علمیه جهده اجنیلره تفوق قیله لرینه ،
عدالتک مساواتک چالیشمه نك اساسی اسلامیت اولمه سندن
دائما بونلره تطبیق اذمال و آمال ایتمک . مسلمانلرجه موققت واستعداد
حاصل اولماسنه ، رعایا ایندی لری ، و وحیدین مجتمعه بکالر ایدرک

جان و کولادن دید کلری : « آمین ا » صد الریله جاہک قہ سنی
تیر تدیلر . بولازمه دیانتک ایضاً مندن صـ و کره اشرف بنی
بشر افسند من عموه خطاباً ؛ « خلیفه حاضرک خلافتی نظر
شریعتده مقبول و مصدق اولاد بنی ایچون جمه نمازینی ادا
ایده مدیکمزه مناسقم و بوتأسقم هر کون عدالتسز اجرا آتده
بولان خلیفه نك ماننه خطبه او قونهرق قیلانن جه نماز لر نك
زد آتیده مقبول اولامسی سببیه آر تیور ، باحوال نامشرو
عه به خنام و یرمک زمانی کلدی . عبد الحمیدی بالجمله و کلا
و بند کانیله برابر چاغیرک ، حقک امری ، شریعتک حکمی
یرینی بولسون ؟ ! » بیوردیلر .

برآز زمان پکر کچمز برمنادی « شرع شریفه عاداته انسانیته
مخالف حرکت ایدوبده دولت و ملتق مجو ایدن عبد الحمیده
وجدانسنزو کلاسی ، مسکین علماسی یورکمز امراسی نصابسنز ،
جلاد بنسداکانی کلیور ا ، دبه محکومک و توا بنک ورود لرینی
اعلان و اخبار ایلدی .

عمومک انظاری قانی به توجه ایتدی ، اوکده عبد الحمید آرقه
سند و کلاسیله علماسی و سائره کیر دیلر ، سرور انبیا افندی مزه دو
قری یورودیلر ، خلیفه محکومک تیزه به رک یورودیکی دیگر لرینته ده
رحیات دیه کدن زیاده جائلی جنازه اطلاقنک جائز اولدنی

دیدہ عبرتہ کورلدی .

محکوم حضرت رسول اللہ اون بش خطوہ قالجہ طرف
رسالت پناہیدن « اورادہ طور : » امری آلدی .

بونک اوززینہ ارطغرل فازی بولندقلری صرہ بی بوزوب
حضارہ خطاباً دیدیکہ « کاشکی جناب حق بنی حیوان سورندہ
حشر ایدهیدی ده قلبمدہ عمان اضطرابلر ، دریای محجوببتلر
پیدا ایدن بوکوندہ حاضر بولندبرہ سیدی !! یارب شان جلیل
الوہیتی نشروافلان ایچون وجودہ کتیرمہ بی مرادایتدیکک
خاندانمزدک ایچندن شرافت مقدسہ اسلامیہ بی باعال ایتدیرمکہ
سبب یکانہ اولان بویلہ برآدمی خلق ایدرک حبیب اگر مکک
وبونجہ اعظم اسلامک مواجہہ سندنہ بزى شرمسار ایتدک ا
اونک خلافت و سلطنتہ قدر مقار سکونمزدہ نائل اولدیغمز استراحت
روحیہ سزدن دە بزى الی الابد محروم براقدک ا حاشا ، ارادہ
آلیمہ کہ تعرض حدم دکلدیر « فقط تأثرات وجدانیہ مہ غلبہ ایدم
مہ بورم . » بوخطاب متأثرانہ اطرافندہ بولنان اصحاب
نجدت وشہامتک قائلرندہ کی غایانی آرتیردی ، عثمان بک پدر
عالی ہمتہ ، « واللہ العظیم اگر مسلمانلغی ترککی بودرجہ
ذلہ تزیل ایده جاہ بر محلوکک خاندانمزدن چیقہ جغنی بیلہ ایدم
نامی ، اولاد واحفادی بی بوملتہ یادکار براققدن حیا

ایدرم . « جواب و پردی .

حضرت اورخان « قارداشم علاء الدین . بشریتك فوقند
بر علو جنابله دنیا سلطنتی بکارتك و بخش ایدرك وزیرم
اولدینی ؛ اوغلم سلیمان امثالمن بر فدا کارقله کلپولی به کچدیکی
وقت بر کون کلوبده « سلمانلرك ، عثمانلیرك یوز بیکرجه
شهید قانیه « ولانمش قطعات مفتوحه بی دشمنلر آئنده بر افرق
ینه او کچیددن کیری کچمکه - خاندانمزدن یتشهن تک بر ادمك
سینا تپله — مجبور اوله جن بر درجه به کله جکلرینی کشف
ایده بیسه ایدم سلیمانمی روم ایلی یقه سنه کچیرمزدم . . . دیدی .
حضرت خداوندگار شو صورتله بیان نأثر ایتدی :
« یارب ا بنم بشوز الی سنه اول روم ایلی بی ضبط ایدرك
عثمانلیغك (ویانه به) قدر اوکنه راست کلن موانهی سوروب
کتوره جك طوفان استیلاسنه ایکنجی بر انزل اخاذ ایتدیکم
ادرنه ایله مسامانغی قهر ایچون کلن کثرتلی ، دهشتلی اهل
صلیب اردوسنی تارومار ایلدیکم قوصوه اووه سی بو کون ،
وقتیله امرامك سیوف جلادتی اوکنده بو یون اکن ، خراج
ویرن بلغارستانك تجارزی احتمالی قارش سننه تتره ورلر .
بشویوز سنه لك مساعی مجاهدانه بی هیچ حکمنه ایندیرن .
خاندانمزه لعنت او قوتدیران هیدالجمید قوصوه ده کی شهیدمی

باغار سوارسنه چيكتديرهك ايسيتور ا . . . »

(بيلديرم) شو جواني و بردي « اي اجداد مالي نردم ،
سزك حضور كزده قبح دهانه حجاب ايدرم ، چونكه بن تدبير
سزلكمه ؛ نا بجا شد ترم له وجود دولتي انجلا له ارغرا ته حق
برفلا كته دوچار ايدم . فقط سزده بيا رسكز كه بنده مسلمان
ناغمي ؛ تمانا اغمي غزا و شهادت ميدانلرنده اثباه چاشدم .
دولتك ادلاي شوكتي ؛ ملتكم تا مين رفاهيتي ايچون عربتي
رخش غزا اوزرنده كچردم . . . »

چلي حضرتلري . « تسخ اتمش جنم دولتي جانم قارداشلمك
قانلريني دو كرك تميزلدم ؛ قورتاردم ؛ همددمه دائما
وفا كوستردم . دو غرياني عثمانلي پادشاهلري ايچون بر قانون
انخاذا ايلدم . يالاني ؛ تفرقه دوشورمه يي كنديسنه دستور
طلانيمش . بر آدمك بزه وارث اوله رق عثمانلي تختنه جلاوس ايله
بوشانلي دولتي عالم نظرنده ترزيل ايدرك كندي كفي و محافظه
شخصي و دبده سي اوغورنده كرداب اضمحلاله چكوب كنديسيله
برابر كوتوره جكني درك و تيقن ايله بيلديدم ؛ بودواني
يكيدن طوبلايوب تميزليوب اولكي شوكتيله عظميله ميدان
مجاهديه چيقارمزدم . « بيوردي

مراد ثاني حضرتلري « اللهم ، بوفاني دنياك اوچ كونلك

ساخته نه قوتلی بر جاذبه ولدت وار که اوندن آیرلامق ایچون
مسلمانلیغی ، عثمانلیغی ظلم واستبدادله محو وقهر ایده جک
قدر دنی طبیعتلی بر محروق — خلافت و سلطنت کبی دنیوی
اخروی ایکی بیوک وظیفه ایله موظف ومیجل اولدیغی
حامده — دینک ، ملتک کسر حیثیتی یولنده مراجعت ایتدک
واسطه مستکرها بر اقبور ؛ کندی منفعتی عالمک ضررنده
آرامق نه بیوک دنا تدر . . بن ملتک سلامتی ، ایچون تاجمی ،
تخنی کال منونینله اوغله ترک ایتشیدم . اوایسه اغیاردن
اجنبیلردن قورقاسه خاندانمزده بر حیات کیمسه بر قیه جق .
دیه فیلوسوفانه ابراز تأسف ایلدی .
حضرت فایح « عبد الحمید کبی خلیفه لکه پادشاهانه
دکل حتی قسطنطنیه نک فتحندن ابراز جلادت ایدن عسکر مک
نفر لکنه بیله لایق اولدیغی افعالیله اثبات ایدن و جباتدن ؛
خیانتدن ، مکر وحيله و کذب وانکاردن خلق اولتیش بر آمده
استانبولک بر کون اولوبده مقر خلافت ومركز سلطنت اوله
جغتی بلسه یدم سید المرسلینک تبشیر وتلطیفنه نائلیتدن نفسمی
محروم . ایدردم . فقط اسلامینک عثمانلیغک مرکز استقراری
اوله جق بر وقع بی نظیری ضبط و تسخیر اهام وظائف اسلامیه
ایدی . ذاتی شخصی ؛ ظالمانه اجرای خلافتی ؛ مستبدانه سلطنتی

ایچون ماتک نوای حیاتیه سنی نحو و تعطیل ایدن ، شان
خلافت و حاکمیتی تزیل و تریزیل ایدن دشمن حجت و فضیلت
حق لعنت ایلسون ، دیه بیان انفعال پیوردی .

بجسم جلالت ملیه من ارلان یاووز حضرتلری « دراتک
الدن کیندیکنی شیئی ک منی ک ، کبی مذهب اختلافله مسمانتک
ضعیفه اولدیغنی کوردیکم ایچون بیای ترک تاج و تخرنه اجبار
ایلدم ، عسکر مک ، ملتک تکلیف و بعینه سر بر سه اطمنه
چققدم . خلاقق دوشدیکی درکه سفلیتدن لایق اولدیغنی مرتبه
عاییه اصعاد ایلدم . عمری اسلامک اتحادینه عثمانلیلک ادا
شان و شوکتته و نف ایدم . قان ایچنده بوزدم . فقط کیفم
نسم ایچون فتواسز بر دامله کوز باشی اقیتمدم . شریعت ؛
عدالت بو ایکی طریق نورانی دائما رهبرم ایدی . بر کون
کلوبده خلافتک شان مقدسک اغیازه بیله مدار استهزا اولاجق
بر درجه یه اینه جکنی و بوکاده بزم خاندانزدن عد ایدیان
بر ادمک مسبب یکنه اولاجقنی رؤیاده کورسه م اینانمزد
خیر ، جدم از طرفل حضرتلری ، . عبدالحمید بزم نسلخزدن
دکدر ، « دیه غضب و حدتدن سراپا بر آتشاره تور کسبله رک
اظهار تأثر پیوردی .

قانونی حضرتلری؟ « افه المدن هپسنگ دوراندیشانه اولدیغنی

اعتراف ایدرم . مع مافیہ عالی ہمت پدرمک یوانہ کیتدم . اونک
مقصدمقدسنی ، نیات عالیہ فی اجراءہ چالیبشدم . بتون دوشونجہم
بتون آمالم دین ودونک توسیع وتایدشان وشرفہ منحصردی
زمانمہ مسلمانلک ثمانلی لک عظمت جہانکرانہ سی استبلای
فاتحہ سہ سی بتون دنیای باد صر صرہ طولمش کبی تترہ دیر ،
دورآمدہ عثمانلی تمیزک عدالتدن علوجنابدن ، سی وغیرتدن
محصلا قوۃ مقاومت سوزی قارشیسندہ رعشلر ایچندہ قالان
تکمل اورویانک بوکون یالکز بر دولتی قارشیسندہ دولت
قورقور — کابوس التندہ قالمش کبی قیلدانہ میور . چونکہ
ملکتک خیرسز بر مخلوق باشنہ تاج خلافت وسلطنتی کیش ،
ملکتی عدالت نورلیہ منور ایدہ جک یردہ ظلم دریا لرنده
غرق ایدیور ا بوبلہ وجدانسزک اسلافی میانندہ بولونمہ بیک
کرہ تأسفلر ایدرم ، دیہ منصفانہ ونجیبانہ جو بیار تأسفہ
بر بحرای جریان ویردی .

بر آزشاغی طرفدہ سلیم ثانی ، مراد ثالث ، محمد ثالث ، احمد
اول ، مصطفی اول ، عثمانی ثانی مراد رابع ، ابراہیم اول ، آوجی
محمد رابع قونوشیور لردی مراد رابعہ احمد اول حضراتنک
چہرہ لرنده آثار غضب وانفعال فوران ایدیوردی .
سلیم ثانی دیوردی کہ . «واقعاتخبرہ جلوسملہ دولتمزک ہمت

اجداد ايله چيقديني مرقات اعنلابي ياواش ياواش ايتمه
باشلادی . فقط وکيلم يوز حکمدار دکن صقوالی ایدی ملتیه
قارشو قلمیده خصومت بسـ یله مدم ؛ دولتمک اعنلابنی خاطر
مدن چيقارمدم یالانه تنزل ایتدم . تبه مک آره سنه نفاق
صوقه بی ارتکاب ایامدم صقوالی کبی مستجمع الککالات
برذاتی وفاقمه قدر صدراعظم لقمده ابقایتدم . ناموسی اولانلری
نقی ایتک ابراز چیتده سرفراز اولمقه ممتاز بولسانلری قتل
ایتدیرمک شـناعلرینی اصلا ارتکاب ایتدم انت اولسون
عبد الحمید کبی آدلمره

مراد ثالث . « دورمده بودولتی دوچار نزلزل ایده جک
اداره سزاکلر ؛ وقوف سزاکلر اولدی . یکپجری به خار جدن آدم
آلتمقه عموم خرسیتیانلک مغلوب ایتکدن عاجز قالدیغی بو
کزیده عسکرک نظامات قویه سنه ؛ تربیه قبوله سنه خلل کلدی .
ققط دولت و ملنک شان و شرفی ؛ شوکت و عظمتی یته دنیایی
اورکوته جک بدرجه ده ایدی . فرهادلر ؛ باخصـوص اوز
دمیرارغلی عثمانلی لر مسلمانانک قوه مهیبه سیه ایران شاهلرینی ؛
موسقوف قرالارینی تختلرنده تیزه تیدیلر . خلاقم مدتیجه ملتیمی
سودم وظیفه خلافت و حاکمیتک مشتهیات نفسانیه دن
اضراض فاسده دن ؛ اجرا آت فاسقانه دن عبارت اولدیغی ده پک

ادلا بایردم . ایچمزدن بو اوصاف مقدوحه ایله منصف بریسنگ
خاندازه خلف اوله جغنی بیلسه یدم ؛ جناب حقدن بوسلطنی
بکا نصیب بو یورماسنی استرحام ایدردم دیه حصه سنه
اصابت ایدن جوابی و بردی .

محمد ثالث ؛ سلطنت عثمانیه مزك اك بيوك واسعه شوكت
وشهامنی اولان شهزادكانك طشره والی و قوماندانقلربنه تعین
اولنلری اصول دور اندیشانه سنی خودكامانه قالدیردینجه بیوک
قباحت ایشلدم . فقط عثمانلی اردوسنی و بر بیوک ملحه ده ؛
بر بیوک ظفره نائل ایتمکه سبب اولدم . سورونمکه یوزطوتان قوه
قاهره عثمانیه مزى انظار اهداده بردفمه دهاپار لادم . بحارستان
قلمرو حکومتمده داخل ایدی . صدر اعظمه رك ؛ وزرامك
ایشلربنه مداخله ایتمدم . بکادوغری بی سویلیقی سومامك کبی
انسانلقه یاقیشمیه جق برحال و حرکتده بولنمدم . عبدالمجیدی
کوردکجه ایشتدکجه عین سالادن بولندینجه اونایورم
دیدى .

احمد اول حضرتلری ؛ پک کنج ایکن الله بکا خلافت
کبی ؛ معنوی سلطنت کبی مادی ملبونارجه قولاریمک
ایچنده پک آزربنه احسان بوردیبنی ایکی نعمت عظاما
عنایت بوردی . هلك اختلال ایچنده ایدی . وسعی

عقلره حیرت ویرن دائرة عثمانیت بر انحلال عظیمه اوغرا-
مشیدی . وهر ولایتده ییلان باشی کبی بر شقی باشی قالمیشدی
حق امدادمه مراد پاشایی کوندردی . او مبارک اختیار ،
او تمثال غیرت و حاست ، ملک باشدن ایاغه تمیزله دی . اجداد
هظائمک روحلرینی شاد ایلدی . انی او پر دم . « بابام ! »
دیده قلبمدن خطاب ایدر و تخم قدر سه وردم . یوز بیکرجه
مسلمان ، عثمانلی وجودندن ، قانندن ، غیرتندن ، صلابت
دینه سندن تشکل ایتمش بو مقدس وطنک سرر خلافته ، نخت
سلطنته یالکز کندبسنی ، دوشون ، کندبسنی محافظه ایچون
هر واسطه تک ارتکابنی ، باح عد ایدن بر عبدالحمیدک او طوره .
جعفی جناب حق کمال طیفدن بکا اولجه ، « اوام ایتسه یدی روحک
ازلده قبضنی استرحام ایدردم » سوزلریله نجات اسلامیه سنی
اعلان یوردی .

مراد رابع ، یک چوق قان دوکدم . لکن مقام خلافته ،
سربر سلطنته محروم اولدینی اطاعت عوییه بی تأمین ایدیجه
غزا میدانه آت سوردم . یا نختمه سرایمه قیامتق دکل بیکرجه
کیلومترولر آیرلدم . شانلی ظفرلرله دور سایم اولدی شیشه
شوکتی خاطرلادم . بغدادی ضبط ایتدم . شیعیه .
جناب رب غفور — او یله امید ایدرم که — دین و دولت

یوننده کی خدمات مجاهدانه مه متابل سینات خو تریزانه می عنو
 ایتر ا... « سوزلییه هم جلادت مفرطه سنی هم ده شدت
 نایمانی منصفانه بیان واعتراف ایتدی .
 آوجی محمد : « یدی یاشمده ، بنی ملت پادشاه یاپدی مع مافیله
 جناب واهب لآمال قلبمده کی صافینک ، « مصومیتک مکافاتنی
 دریغ پورمه دی . اک پوک لطف ربانیسی اوله رق (کوپرولیلری)
 زمانمده بو ملته هدیه ایتدی . هر برسی عبدالحمید کبی جاهل ،
 وقوفیز ، منفعت پرست بیک حکمداره دکیشیلمه جک قدر
 قیمتی ، دکرلی اولان صدر اعظم لرم دوتمرک شوکت
 مکسوفه سنی یکیدن شمشه لندبردیله . ملک هر طرفنده
 انتظام پیدا اولدی . « کوپرولی » سوزی حضرت سلیمک
 نامی کبی یالکز باشنه قوجه بر ، لئک ضابطه اق خدمتی
 کوروردی . آق دکرک اک مهم بر نقطه سنی تشکیل ایدن
 (کرید) او جمیتی وزیرلرک ، او وطن پرور صدر اعظم لرمک
 مجاهدانه همتیله ضبط ایدلی آوستریا ایمراطوری ، اوروپا
 حکمدارلری بوتثال غیرت اسلام قهرمانلرینک ظهوریله تتره ، یه
 باشلادیله . بو شانلی وقوعاتک حصه مه دوشن پارچه سی ،

بو بیوک ؛ بو نادر ذواتی موع افتد ارده طوتمه مدر ؛ آنجق
بو ضرتله افتخار ایدرم . بو قدر جق برصیت قدر شناسانه دن
محروم اولانلره خلافت شویله طورسون ؛ سلطنت ؛ ریاست
پهله جائز دکدر : . . « دهه منصفانه برنجابیت قیمت سنجانه ،
رتواضع حقیق کوستردی .

محرابک صول طرفنده (سلیمان ثانی) ؛ (احمد ثانی)
(مصطفای ثانی) ؛ (احمد ثالث) ؛ (محمود اول) ؛ (عثمان ثالث) ؛
(مصطفای ثالث) ، (عبدالحمید اول) ؛ (سابع ثالث) ؛ (مصطفای
رایع) ؛ (محمود ثانی) ؛ (عبدالمجید) ؛ (عبدالعزیز) ؛ (مراد
خامس) برصورت معنومانه ده تعاطی فکار ایدیورلردی ؛
(مصطفای ثانی) نک طورنده برغضب جلادت کارانه ؛ ناصیه
سنده برانفعال شاهانه نظر تعجبی جاب ایدیورلردی . « و محمود
اول » ، « سابع ثالث » پادشاهانه بر وقار ایچنده پک دهشتلی
تأسفلر ؛ کدرلر صاقلامه یه چالیشورلردی . « محمود ثانی » ده
افراط درجه بر شدت منظور ایدی . « مراد خامس » ک
حاورنده مشهود درین برقت و ألم اسبابی آکلاقی ایچون
قلبلرده شدید برمراق او یاندیر بیورلردی . (مصطفای ثانی) ؛
« تحتہ چیقدیغم وقت اجداد عظامک اثرینه سلوک ایتمک ایسته دم .
ایلمک صولتمده عثمانلیلمک جوهره منی کوستردم . اعدا ؛ تارمار

اولدی . فقط صوکره کی مغلوبیت لر ایلاک نشیمی یاسه قلب
ایتدی . اسباب مغلوبیتی آرادم ؛ دشمنك فن حربده کی
تفوقنده کوردم . اونلر بزم اصول حربی اوکریشلر ؛ فواید
ومحاذیرینی تدقیق ایشلر . ایجاب ایتدیکی وجهله عسکرلرینی
تسبیق ایشلر ؛ دشمنك بونفوقنی آکلادقندن صوکره وکا کوره
حاضر لاتیق ایستدم ؛ هبهات ! بنی وقتيله اولبه حاضرلاماشلر
ایدی که بنده ملتی ، اردوی حاضر لایه بیلهیم ؛ مغلوبیت لر ؛
فلاکت بری برنی توالی ایتدی ؛ ملت بنده اومدنی اقتداری
کورمه پنجه نختمدن ایندیردی . پک بیوک خدمت امیدلرم ؛
ابی بر خلیفه ؛ شانلی پاشاه اولاق املارم وار ایکن جهانم ،
وقوف هیزانم حسینله آرزومه موفق اولامادم . « کارلوفچ »
معاهده هضره سنی ألمله امضابه مجور اولدم ؛ بنم کبی یتیشوبده
بنده کی جسارت وحیته مالک اولامایان خلیفه لرله پادشاهلرک
هلرینه نه بیوک فنالقلر ایده جکینی بنه کندیلری دوشو
نسر نلرده ارباب ناموس و اقتداری ؛ اوکا کوره ، یانلرندن
آیرماسینلر . « دیه حکیمنه نصیحت و بیان تأسف ایتدی ؛
عبدالحمید اول . « امکان اولسه ایدی جناب حق دن اسمک
تبریانی استرحام ایدردم . هیچ برام اسم قدر لعنته دوچار
اولما . دواتم زمانده وفات علائمی ؛ مات اماره لری کوستردی .

(قریم) آمدن کیندی . ایکجی بر عبدالحمید ملکہ تہ شیرینی
حاضرلدی . امامت اسلامیہ وظیفہ مبارکہ سنی یالکز
ماتک جنازہ نمازیں قبلہ ردینی وقت ایفا ایده جک ، دیدی .

(سلم ثالث) حضرتلری ، تختہ چیتدم ، بنای دولتی
مزلزل کوزدم ، ماتہ ، باقدم یاس ایچندہ ، باشمی اوروپاہ
چو بردم ، دہشتمدن تیرہ دم . اونلر تجمدد عالمہ کیرہ مشاردی .
بزایسہ غیای اقراضہ ابغوردق . اونلر اکتساب معلومانده ،
سیاستده ، فنونده ، عسکرلکده یوکسلدیک . بز الحالیوردق .
آغلامک وقتی اولمادیفی آکلادم ، اولابجہ ہمتلہ دولتمک
تجدیدینہ ، ملتمک تویرینہ چالیشدم . موفقیت اناری کورنچہ
سویندم . فقط نہ چارہ کہ (سایم اول) دہ کی زور بازو ، قہر ماناق
بندہ یوقدی . اللہ اونک نوعنی تک یاراتشیدی . بن قان
توکک ایستہ میوردم . طبعاً پک حلیم ایدم . حضرت (فانح) لک
جلادتندن ، (مراد رابع) لک شدتندن بر جزئی بکا نصیب
اولسہ یدی دولتم ، ایکجی بر (عبدالحمید) دورندہ
خلیفہ نک شدتندن ، ظلمدن یا جہاننندن ، ناموس سزلی
وقایہ سندن ناچار قالارق اوروپادن استمانہ ذلتہ قاتلانمازدی .
ارباب ناہوس ملتفی یتشدیکی ، بیودیکی طوپراغی سومہ یلری

الله ده سومن . خلافةك شانى ، قدسىتى ، اجنيسارك
اياقلىرى آنتنده ، بيله بيله چيكنه ن عبدالحميدى البته رسول الله
اندى من تاغين ايدر ، پورديلر ، محمود ثانى ، ملتته
بيوك بر خدمت ايتدم ظنتده بولنه رقى افتخار ايد پوردم . مكرسه
بر طرفدن ده نه بيوك فناق اجتمه و لاياق بايتخته قويا ربطه
چايش م . شقاوت شكافى آلان يكچي يلكى قالديره رقى دولتك
مجدد بيه مانع بر اقدام ، فقط دوشونه . مكه ايجمزدن پاره سياه
كچينديكى بدندين اردولر تشكيل ايتديكى ، موجوديتى ساياه
سندده دبده لر ، طنطنه لر ايجنده باشه ديفى ملتته دشمن بر
خليفه ، بر پادشاه يتيشين ده ملتك اطاعتنى مسكنت ، كندبىنى
بسيله مسنى حماقت ، هر امرينه سبب مطاوعاتنى كند بيسنده
وجود بر اثر قدس يته ، بنى ظن ابده رك بتون ذكافى ابليس
پسندانه سنى او بى چاره صافدل ملتك محوى اوغرينه صرف
ايتسين . دوشونه دم كه شريعتده عدلته ، انسانيته مغاير افعالته
مخالفا اولونما سنى سومه ين مستبد ، اخلاف مزير پادشاه استبداد بى
افراد ملتك ازدواجلرينه قدر قاريشمق مرتبه لر نده ايلرويه
كوتوره جك ، اميد ايدر مكه الله قصورى حسن نيتمه ،
ملتك احيا سانه صرف ايتديكم غيرت بدنيه مه ، خدمت دائمه
فكر يده مه مكافاة عفو ايدر ، پوردى .

عبدالحمید : « دوات و ملتہمی بن ادارہ ایتم دیۃ بہ بوزم
 بوق در . سفہت ایتم ؛ ذوق و صفائی سودم . فقط بونلرہ
 قارشہ دولتی پک بیوک بر تہلکہدن قورتاردم . اصحاب
 ناموس و اقتداری ایش باشندہ بولندیردم . ینہ کال حجابہ
 تصورلرہک عقوبتی جناب حق دن استرحام ایدرم ؛ فقط
 عبد الحمیدک باباسی اولمایہ راضی اولامام . بن بویلہ جبین
 یالانجی بر مخلوقک پدرلکنی قبول ایتم ا ، دیدی .

عبدالغزیز : « عصیانم چوقدر . بر عثمانلی پادشاہنہ الزم
 وقوف و معلومات دن بی خبر ایتم ؛ ہفتہدہ بر قاج صدر اعظم
 دکیشدیرمک کہی پک بیوک ادارہ سزلنکر کوستردم ؛ الک بیوک
 قباحتہ محمود ندیم کہی جانلی ماعت شکندہ بر فاضلی صدارتہ
 کتیرمہم در . اولعونک القساآتہ قاپلہرق اوروپادن پک
 فاحش فائزلہ یالوارارق آلدیغ پارہ لری آووج طولوسی ، طور بہ
 طولوسی اسراف ایتمکدن سوکرہ قوجہ بردولتک افلاسنی بر
 سبب مجبور اولمادیغی و منع ایتمک ممکن اولدیغی حالہ - اعلان ایتمیر
 دم . دنیا بو حالہ لعنت او قودی ؛ ملت محمود ندیمی تبیدہ ایتمیر
 دی . بو درس بندہ انبہاہ پیدہ ایتمہ جک یردہ ، بالعکس
 استبدادمدہ کی شدتی آرتیردی . عبد الحمید « اس انقلاب » دہ
 بی تقیحاً یازدیروب سوکرہ کندیسنک یوز قاتنی یاپدیغی ہر

- در لوباحت و فناء الله منه به بی آراندیران سفاهت و امراقم
کیسه ده تحمل بر ایدی . بر قدر قصور لرله ، قباحه لرمله برابر
اساسا فنا قلبی جبین طبیعتی دکلم ، تورک ایدم ، ملت می سوردم
عظمت و شوکت قدیمه مزک احیاسنی جان و کولدن آرزو
ایدردم . ملتیه دشمن اواق ، کرشنبی بر کره ییله خیالمدن چکه ایدی .
تورکیا اردوسنی ، سلحه جدیده نک زمانده اک مکملی اولان
(مارتینی) فنکلر پاره تلمیح ایدم ، قوه بحر به مزه یدی عدد
مکمل زرهلی علاوه ایدره رک تورکیایی قوه بحر به جه بوتون
دنیاک ایکنجی درجه ده قوتلی ، مهیب بر دولتی مرتبه سنه
چیقاردم . عبدالحمید کی فرومایه . خبه طبیعتی دکلم . تقسیمد ،
عزت واردی ؛ فقط کرپوه استبداده صایدم ، شریعت و حیت بی
خلع ایدی . اوزمان بنده انخار ایدره رک لکه ظلم و استبدادی می
کنسدی الله دو کدیکم قاعله یقماق او یله جه چکیاوب تقبایه
کیتک ایسته دم او یله یاپدم .

مقاملر بی ، حیاتلر بی ملتک سلامتته فدا ایدن بر قاچ صاحب
حییت ، حقک تقدیر بی ، شریعتک امرینی برینه کتیردی ، صدحیف
او ملتیه که بنم کی حرکات کیفه سیله فاسق مقرو بلرله کنسدیسنی
محو ایدن بر پادشاهی امر شریعتله بپوک فدا کارقله نختسندن
ایندیرن بر آووج فداکاری ، زمره وطن پرورانی مدافعنه

و محافظه ایتمدی . دنیاك الكبوك جانلرندن اولان بر قائله سوق
جهالته رحمت او قوری ا « دیدی .

مراد خامس حضرتلری « بقاسز دنیایه وداع ایتمه دن
آره کزده بولندیغمه تجب ایتمه یگزر هتقا کی یالنکز اسم
وار ، جسم میدانه یوق . اون سکز سنه دنبرو کویا قارداشم
اوله جق عبدالحمید اوج کونلك سلطنت ایچون بنی سرای
شکنده اسارت زندانلرنده سوروتیور ، بیک دسینه ایله مجنونم
دیه تختمدن ایندیردم . شعوره ده خلل وارسه نه ایچون جهنم
زبانسی قیافتنده « حسن پاشا » دیزیلن هفتک تحت محافظه سنده
یاشایلیورم ا ملت هقله مزمی که اگر بن حقیقه مجنون ایسم
اونی ایندیرسینده بنی چیقارسین ؟ ا ملک وارث هشروعی
صفتیله خایفه اولدم . سلطنت تختنه چیقدمسه جنایتی ایمله دم ؟
انسان یوزی کورمکدن ، دینم قدر سو دیکم ملکتمک مرکز
اچلالی اولان یا تختنک ایچنده بیه کز مکدن می محروم : بو
ازیتله لابق اولق ایچون نه قباحت ایتم ا نه بدبخت قولک
ایتم که صاغ ایکن مزارده یاشایورم بر وحشی نک روا کورمه .
یه جکی بو جزالر ، بو اضطراب لر کافی دکل کبی نور دیدمه

اوغلم صلاح الدين ده بئله برابر عنفوان شيباني ، ايام نوجوانينسي
ظلم زندانلارنده ، اسارت مدفوننده كچيريبور ، ديه عبدالحميددن
باشقه بتون انسانلري متاثر ايده جك تظلمده بولندي .

جماعت ، غايت جزئلي براكوتنه دالمشدي . هر كس قم
سعادت نبوي دن صرفصادر اوله جق حكيم وقراره منتظر ايدى :
فخر ظالم افندمز « عبدالحميد » . خطاباً « امت اسلاميه
تك بو كون بوراده اجتماعنه سبب ، خلافت اسلاميه ايله سلطنت
عثمانيه تك يكد يكرله مزجندن منحصلا بر هبتت جليله تك ،
محضه سنك سيناتكله انقراض قطعي به ، اضمحلال ابدى به
اوغرامامق اوزره بولماسيدر . شرع شريفه ، حقانيته ، انسانيته
هتاير اجرا آتك ، مستبدانه افعاك ؛ ظالمانه حركاك ، حديمز
حسابمز امراقاك دولتي تدليل ايدى . ماتي ديلنجييدن فرق
اولنه ماز بر حاله قويدك . بيلهرك بو حالري ارتكاب ايتديك
ايچون جزاي مابليكي كورمهك زمانى كلدى . قارداشك مرادك
خسته نئي آمال حريصانه كي اجرايه وسيله تخاذ ايتدك .
بيك وعده هر كسي الباتدك . « مدحت پاشا » بي بوغدوره ق
ايچون اغفال ايتدك . سرايده تيارو اويناتديرر ايكن ياتنده
اوطوربردك . وصى ناميله تخنه چيئدنگ وقت انگليز
ايلچيسينه نه قدر آبرو دوكدك ، باب مشيخته كيرديك وقت

« عبدالعزیز » ی خلع ایڈن شیخ الاسلامہ حاصل برلہ اکیہلرک
سلام ویردک . منویانکی صوکرہ دن میدانه قویق ایچون هر
تکلیفی قبول ایتدک . قانون اساسی ویرمکه یعنی ملتی اور دولته
نظارت حق مشروعنه مالک ایتدکه صورتاً راضی اولدک .
سلفکک افعال قبیمه سنی کنابلرله عالمه اعلان ایتدک . حرب
باشلادی . سر ایڈن اداره یه قالفشدک فن حربی رحم مادرده ی
تحصیل ایتشدک ؟ قوماندانلر آره سه بالائزمام نفاق صوفدک .
بری بریلرینه دوشوردک . موسوقوف اردوسی یایتدکه
یاقلاشیمجه استانبولی براقوب قاجانه باشلادک . برکت ویرسین
حیثلی برهسکر مانع اولدی . جاهلانہ امر لکله اردولری
پریشان ایتدیردیکک یتیشمییور کبی ملت بو فلا کتله سبب
اولانلری محاکمه ایتدک ایتدکه « مجلس مبعوثان » ی داغیتدک .
حیثلی اعضائی نفی ایتدک . اک وطن پرورد وکلایی ورجال
دولتی « طائف » قلمه سنده « منفالرده دیری دیری مزاره
کومدیردک . خلع وقعه سنده مکتب حربیه نظری اولدینی ایچون
(سلیمان پاشا) ی غرضکارانه محاکمه ایتدیردک . بوندن صوکره
ملتکجهالتندن ارباب همتک اورته دن قلمه سندن استفاده ایدهرک
شهزاده لککندن بری ترتیب ایتدیکک ملعتلری مفسدتلری
تدریج ایله اجرایه باشلادک ، ملکی بر طرفدن بی رحمانه « املاک

همایون ، قلب ایتدك . دیگر طرفدن واردات دولتی کیف
مایشاء صرف ایتدك . سکا طوغرونی سوبله یئلری نئی و تقریب
ایتدك . اك ناموسسز ، اك وجدانسز آدملری ایشن باشنه کتیردك .
محمود ندیم کچی بر ملعونی منافسندن کتیرتدك شورای دولت
رئیسى یابدك . اوشاغکی ، کندیته ، ستشار خاص انتخاب
ایتدك . رشوت و برنلری رتبه لاله ، عطیه لاله ، تلایف ایتدك .
اصحاب ناموسك خانمانی سوندوره یه مخصوص خفیه لریکی
کناهنك عددی قدر چو فالنگ . دولتک دونماسنی خلچده
چوروتدك . اسرافاتکله بیت المال مسامینی قوروتدك . سیئاتکی ،
افعال مقدوحه کی انشا ایتدک سونلر دییه پرلی ، اجنبی غزته لره
آیده اوتوزیک لیرا ویردك . مأمور بندن ارتکاب ایدنلری جایه
وابقا ایدوب ناموسلیرینی عزل ایددك سوروندوردك ، اک
اهمیتسز آدملری شهر امینی یابدك ، جبائت دن سرایه قساندك
قورقوكدن یا بختندک کی عسکره آتش تعلیمی ایتدیرمه دک ملعون
شیخلرک نصیحیه عسکره « ماوزه » تفنکی داغیتدیرمادک ،
استحقاقسز ، قدمسز ، وجدانسز لایفکونی وکلانله ، والیلکره
چیقارندک . بکا صادق قالسونلر دیه کیسه سزلردن ماینبچی
یابدک ، اوئلرک نامنه شدادی بنالر انشا ایتدیردک ، ینه
وسوسه کله ، واواهمکله هپسندن شمه ایدیورسین ، بونده

حک و وار . چونکه ایندیگک حقمزلهزه ایچلرنده آغلا یالار
 بولنیور ، ملنک چبفتنی چوبوغنی صالارق طوبلادیغنی
 پاره بی ملتی محو ایده جک واسطالره صرف ایدیورسین ؛
 یالان سوبله مک آدم الدامق سنجه پک ایهیمیز افعال دندر ؛
 طوغری سوبله بی ، طوغری یازمه بی ملکندن قالدر دک ،
 حتی وجدانسز ملعون مأمور لک قرآن عظیم الشانک بر آیتی
 مضر در دبه بر کتابدن سئلیدیلر ؛ اجدادک ایچنده سنک
 قدر فنا ورکلی ، قورقاق بر کینه چیقماشدر ؛ ندیملر که بنم
 ایچون « بر عرب بر چولدن چیقارق بو عالمی بد ضبطنه
 آیلرده بن بو قدر بیوک بر ملکک پادشاهی اولدیغ حالده
 تبعه می فصل امریبه منقاد ایدهم ، ، دیملکن اوتامدک
 عسکر احلام (طرابلس غرب) .ه (اشقودره) ده (ارضروم)
 ده ، (یمن) ده (کرید) .ه چییلاق کزیور ، سفالت ایچنده
 قیورانپور ، سن ایسه یایختکده بکرمی بیک لیرابه قوناقلر آلاق
 ملنک قانی امک ، حیاتی بتیرمک ، جان ومالنه تعرض ایتمک ،
 سنک کیفنه تابع اولتی ایچون یتیشدیردیگک ملعونلره احسان
 ایدیورسین . پدرکدن میراث قالمش کبی املاک ملتی اوته کینه
 بریکنه ؛ اجنبی سفیرلرینه ، پرنسس لرینه بخش ایدیورسین .
 گوشه ده بوجاقده قالان ، ظلمدن اجنبی ملکترلرینه قاچان

اصحاب حیات سکا لایحہل ویردیلم . حرکاتک شرعہ ، عدالتہ
انسانیتہ مخائف اولدیغنی سوبله دیلم . ذرہ جه اهمیت ویرمه دک
ظلم ایچنده بوعدینک زوالی ملت ، ایچین ایچین قان اغلامقدن
باشقا بر شی یا پامور بابا اولادندن اولاد باباسندن قورقور کیسه ده
امنیت بر اقادک . اصحاب ناموسه ، ارباب استحقاقه ترقی ورفاه
قابولرینی تپادک . دوشونمه دک که بر کون اولوبده عدالت الهیه
حصوله کله جکدر . اجدادک سکا نسبتله حیثی و غیرتی ،
عادل اولانلری ده یه شرع شریفه مخالف حرکت ایتدیلم
ایچون تخت دن ایندیریلمدیلمکرینی ، هبیره السائرین اعدام ایدیلد .
یکلرینی او قومادکی ؟ ایشتمدیکی ؟ (سلطان عزیز) ک اوغرا دیغنی
فلاکتی کورمه دکی ، اوله بر عاقبتہ دوچار اولماق ایچون حق
یولنه کیده جک برده ارتکاب ایتدیلمک ریا ، کذب ، نفی ، فساد
حقسزاق ، قتل قالمادی . فقط حسابلرینه عدالت الهیه یی ،
حقوق ماتی داخل ایتدی او توندک . استبدادده ، فرعونلری ،
نمرودلری کچدک . الهی اوتوندک والحاصل بو آنه قدر دنیایه
کئن حکمدار لرك اک فاسقنه ، اک ظالمنه ، اک مرتضیننه ،
اک مسرفنه ، اک قورقاغنه رحمتلر اوقوتدک . بی چاره صافدل
ملت سنی یه خلیفه ، پادشاه طانیور . خلافتک شاننی ، اجنبی
بر دولتک تبعه سننه استرحام نامه کوندرمک کبی بر صورت

شعیبه و ذلیلده بر باد ایندیك ، دولتی محوه و عندانه عنزم
ایتدیك ایچون سنك اعتسافاتکه ، شرعه مخالف حرکاته ،
عدالته انسانیته مغایر اجرا آتته نهایت و برمه. اراده الهیه تعلق
ایندی .

(بعده فخر کائنات افندی من (حضرت عمر) له (یاووز
سلطان سیم) . توجه ایدرک : « اللهم امرینی طایمیان
پیغمبری حقارتله یاد ایدن ، خلافتک شانی تزیل و تلویث
ایدن ، کندینسه و دیعه ربانیه اولان ملتنی کیفی بولسده محو
و افنایه جسارت ایدوب هر حرکتی شرعه عدالته انسانیته مخالف
بولونان عبدالحمیدک جزاسی نه در؟ دیه سؤال بیوردیلر ایکیسیده
ردن اعدام جوانی و یردیلر . بونک اوزرینه حبیب خدا
افندی من بر مدت تفکر بیوردیلر (عبدالحمید) ابله توایی
خوف و خشیتلرندن اولدقوی بره ییغیلدیلر . بر آغزندن
« الامان ای پیغمبر ذیشان عفو و امان ای شفیع روز جزا
دیه توبه و استغفاره باشلادیلر . حضرت رسول اکرم افندی من
محترم باشلرینی قالدیره رق سکوتی امر بیوردیلر . وشو صورتله
(عبدالحمید) ک محکومیتنی تبلیغ ایتدیلر . اللهم و شریعتک
و انسانیتک رضاسی خلافتده کی حرکاتندن دولایی (عبدالحمید) ی
خلافت دن و سلطنتدن محروم ایدلم و حیاتی بو قدر تهر و جور

ایچنده ازدیکی ماتک سروته بر اقام ا هر طرفدن بیکرله
« شکرلو اواسون ای منتقم حقیقی » صداری ایشیدیلدی.
فخر عالم اقدی من حضرتلری مبارک کوزلرندن تأثر یاشلری
آقارق وجه مقدسلرندهکی نورنبوتله هر طرفی تنویر و اشراق
بیوردهرق اصحاب کرام ذوی الاحترام و معیت سائرهمی برابر
اولدینی حالدله جامع شریفک قاپوسنه دوغریولدی و نظر بشردن
نهان اولدی

ختم

7 2 4
 V 2
 —————
 0 0 V
 1 2 1 C P
 —————
 V C 0 C 0
 V C C
 —————
 V C V ..
 V 1 9

0.
 8.
 ———
 9.

V 1 9 C 0

۱۱ نموز سنه ۳۲۴ کتابلندن

ایکسچی کتاب *

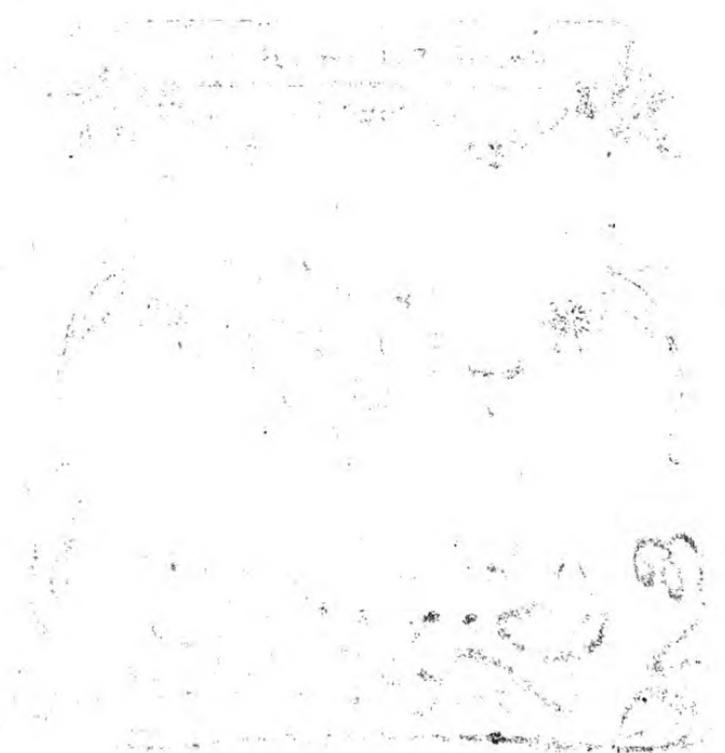
محکم دلائل سے مزین و متنوع ومنفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

۱۳۲۶

فینانی ۳ فروشدر

Faint vertical text on the right side of the page, possibly a page number or a reference.

محمد علی بیگ

ایک نئی کتاب

۱۳۲۶

فیاتی ۳ غروشدر

بوکون بيلم نه دن ، کوکلمده غریب بر ملال ، عجیب
بر تجلی وار . قلبمده مدهش بر نقت ، آخبر بر اثر کدورت
حس اییدیورم . خزنه لری او قومقله دفع اکدار ایده یم
دیدم . مسائل شرقیه دائر کوردیکم بر جوق حوادث الیه
تدیرسزلککر . تفرقه جویانه معاملات یک زیاده جانی
صیقلدی کوکلمه دها زیاده کلال وقتور عارض اولدی .

روح ینه اضطراب ایچنده

فکر ینه کشمکشده نالان

بر هم زده .. بیچ وتاب ایچنده

مأیوس ومکدرم .. بریشان

فریادی ضبطه قدرتم یوق

فریاد ایده جکده طاقم یوق

بو قسوتی ازاله ایچون سواقه چیقدم . نه طرفه کتد -
یکمی دوشونیمه رک بر ساعت قدر طالنین ، طالنین سواقلری
دولاشدم . نهایت بر زمان کلدی که یک یورولدم ، اطرافده
دیکنه جک بر یر آرام . تبه باشی باغچه سی کوزیمه ایلیشدی .
کیردم . بوکون او قدر رقیق القلب اولمش ایدم ؛ که باغچه ده
بر کسل تعب نمون ایله دولاشیرکن آیاقلریمک آلتده غریبانه
اظهار انکسار وانفصال ایدن اوراق جزا ترسید . نک وایولای
بی مألندن بیله متأثر اولسوردم . صر صر حزانک دست
تخریبنه او ضرامش اولان آغاجلرک صاری پیراقلری -
احتضارنده تتره به تتره به - اللهنه یالوایر کبی سقوط اییدیور
عریان دالری تاثیر باد ایله دائمسار تعاش ایلسوردی .

بورغونلغى ازاله ایچون . او طورە جق بریر آرادم . نظرمە
 بر قىابە ایلشدى . اوزرىنى قابلامش اولان قورومش
 ياپراقلرک تشکيل ايتدیكى پوشیدئاصفرى قالدیرمغە لزوم
 کورمیهرك او طوردم . باغچەدە بندن بشقە کیمسە بولمئیوردى .
 اویله یا ؛ . . . خزان ! . . . ياپراقلر دوکیلیور ، اویالکزلنى
 ایچندە ، طبیعتک بورنک حزن انکسارى قارشیسندە الیمى
 شقاغمە طیبوب اوزاقلره ، افقک الک نهایت نقطه لرینە
 ظلام مجھولنە نصب انظار ایدەرك غریبانە ، تفکرآمە طالدم .
 « کریان ایدم ؛ فقط کوزلرم آزاده دموع . یوقدی لمبده
 تالە ، فقط ناله کار ایدم ، افقلرده کونشک صولغون شعاعى
 قویو بلوط کومه لرینک آلتدن کورینیوردى .

خلیج . . او حوض تاریخی . . اوزاقدە ساکت ودورغون
 رکودتى اودرجه دەکه بر ساحلدن دیگر ساحله قدر یوزنده
 بر تموج ضعیف اثرى بیلە یوقدی . سیاہ صولرینک اوزرنده
 برر هیکل جامد کبی منظور ، اسکی زرھلیسر ، استبداد
 سنه لرینک وجود لرینە آجدینی جروح خرابیتی دیکلندیرمک
 ایستیور کبی بیتابانە یاتیور . . . دکزک یورغون . طورغون
 یوزینی خیربالایه رق بوروین خلیج واپورلری ، سواحلدەکی
 بر ایکی فابریقه نک ییقیق ، دوکوک باجەلری هوادە دولاشان
 یاغمور بولوطلرینک وردیکی قرانلق آلتندە منظرە نک قوتتى
 آرتیریوردى . سائر زمانلر پک لطیف ، پک شاعرانە
 بولدیم ، یورگمدە نیجه حسابات ایقاظ ایدن بو منظرە لر بوکون ،
 بکا ملال بخش ایدیوردى .

« عجب زمانی حزین یوقسه بنمی م مغبر »

متصل دووشونیورددم. ماضی ایله حالی مقایسه ایدیورددم.
ماضی .. اوقانلی ماضی ، بتون مظالمینه ، بتون فجایعینه
پیش اقدارمده طورییور . الواح مظالمدن بجه منظره لر بر
پانوراما صورتنده کوزمک اوکندن کچوردی . بوخیالات -
مدهشهی دفع اتمک ایچون کوزلرمی قیادم ، ینه موفق -
اوله مدم .

« شیطان سنی ایسته م چکیل کیت »

نظرمی بردومان بوریدی . بو آراق بتون بتون کندمدن
کچرک بابیلورم کبی برحال حس ایتدم . یرمدن قالمق ایسته دم
مقتدر اوله مدم . فوق الحیال برقوت اولانجه ثقلتیله اوموز
لرمدن باصمقده ایدی سوز سویلمک ایچون آغزیمی آچمق
ایسته دم . موفق اوله مدم . روح مأیوسم کویا بندن کیتمش
ایدی ، شمدی بن روحسز برهیکل ، برجسد ایدم .

نه دن صوکره کندمه کلدیم کوزلرمی آچدیغم وقت کندیمی
برمنظره خارق العاده قارشوسنده بولدم . آفاق ؛ ایکی آی
اول منبع مظالم و مفسدت اولان ، شهرک آفاقنی کشف
برسیس احاطه ایتمش ایدی . کویا اونک اولکی ملوثیتنی انظار
عالمدن کیزلمک ایچون یدمعجز قدرت طرفدن بیاض برکمن
چکلمش ، ویالعییاتخانه عالمده اوینامقده اولان فاجعه استبداد
ختم بولمشده صوک پرده سی ایندیرلمشدی . باغچه برچوق
انسانلرله دولمشدی . هر طرف « ظلمات مقابر یریوزینه
چیقمش » ظن اولنه حق درجه ده قرانلغه بورونمشدی .

هرکس متحیر و کریزان ، عالم بر برینه قاریشمش ، کیمسه
دیگرینک سوزینی آکلامیور . درین براوغولتی . . مدید
برهای وهوی برچوق سوزلر سویلنیور ، کیمسه نه
دیندیکنک فرقنده دکل . اره صره . :

— حرب . .

— صلح . .

صداری ؛

— کبی سوزلر یوکسلیور . کویا ، که قیامت قومشده
بتون خلق برتحصنکاه آریور . کویا ، بتون اهالی بی قتل
عام ایچون امر اولنمشده ، هرکس بو حکم اعدامی ابطال
ایتمک ، ساحل سلامت و وصول بولمق ایچون جهد
واقدام ایدیور . هیچ کیمسه ده اعتدال دم یوق بن بو
حالدر ندر ، نه اولیور دیه مستغرق بحر تفکرات ایکن
بردنبره هرکسده دها عظیم بر قارغشلق حاصل اولدی .
خلق عموماً بر جهتی پارماق لریله کوستره رک — ایشته کلیور ،
دییه رک یول ویرمک ایسترلردی . بلا اختیا کوزلرمی اشارت
اولنان طرفه چویردم . آغیر وریا کارانه آدیملرله جمعیه
طوغری ایلریله بن ، عموم خلقه کوپک کبی تبصص ایتمک
ایسته بن بر هیئت کورددم .

بر دانه سی اک اوکلرنده کیدیور ایدی . صاحی ، صقالی ،
بویالی یوزی دوزکونلی بودرهل اولدیغندن سن حقیقیسنی
فرق ایتمک ممکن دکل ایسه ده حرکاتنده کی بطاشندن ، بلنک
قانبورلاشمش اولمسندن دوشنده برچوق سنه لرک بارکران
وقوعاتی طاشیمقده اولدیغنه حکم ایدیله بیلردی .

سیسقه ذنبه جك درجه ده ضعيف اولان بو آدمك وجو -
 دنده الك زياده نظر دقتي جلب ايدن محلي ، بروني ایدی ،
 پیرتیجی قوش غاغه سنه مشابه اولان عظیم بر پورون وجهنك
 قسم اعظمی احاطه ایلمش ایدی . باقیشیرینه ممکن اولدیغی
 قدر حلاوت ویرمك ایستورسه ده ، قانلی کوزلرندن ،
 شیطنت ، دسیسه ، حيله علامتلی مشاهده اولنیوردی .
 عسکر ، علمیه ، سیویل البسه سنی لابس اوله رق آرقه سنده
 کلکده اولان عونهنسندن هر برینسك کوزلرنده ، یورویشلرنده
 حيله کارلق فرق اولنیوردی .

بوجمیت ایلریله دكجه اطرافه وقان قوقوسی ، یابیلیوردی .
 بویله جه ایلریله دك باغچه نك اورته سنه کادکلی وقت
 طور دبلر . برقاج دقیقه اول شماته دن دورلیان باغچه ده شمده
 هیچ برسس یوقدی هرکس سکوت ایتمش ، نتیجه حاله
 منتظر اولمقده ایدی . بو ائنده ایدی ، که تعریف ایتدیکم
 ذات اطرافده دیوان طور مقده اولان عونهنسندن آریله رق
 اورته یه کلدی . وکندیسنه نصب انظار دقت ایلمکده بولسان
 خلقی ریاکارانه سلامیه رق شو صورتله ایراد خطابه ایتدار
 ایتدی .

عثمانیلیر . . غیرتلی . حمیتلی عثمانیلیر . . سزک اجداد
 عظامکز بر آووج قبیله خلقی ایکن جهانکیرانه یردولت
 تشکیل و تاسیس ایتمشدر .
 حکم غالبانه سنه آناطولی صحرالری کفایت ایتمه رک ،
 سقرق کسی ایله روم ایلی به کچمشدر دزت بچق کیمسیله .

برقاج بيك قورقاق عسكرينه كوكنهرك حقوقكزه تجاوزه
وسزه قارشى اظهار تكبره جسارت ايدن اوستريالبر اجداد
فخامكزه سرفرو برده تعظيم اوليور و عثمانلى جنكاورلر يني
ويانه سورلر اوكنده كورمامك ايچون پادشاهه ناصل يارمه.
جقلىر يني بيله ميورلردى .

هله بلغارلر ! . . — اوشانلى قهرمانلرك ناملى عثمانلىلرك
وارث شجاعى اولان آرسلانلر ، سزك ايچون بلغار نامتى
آغزه آلتق بيله بيوك برتزل ، دنيا يوزنده اويله بر قوم
اولدينى خاطره كتيرمك بيله بيوك بر ذلدر .

بوتون آورياني تره تن ، سطوت جلادت پروارنه سيله بوتون
دنيا به بويون اكديرن قهرمانلرك وارث شجاعت نهادى
دكليسكز . بوكونكى ذلتكزله ، ماضيدهكى سطوتكزى مقايسه
ايديكز . كندى تبعه كزدن اولان بلغارلر بويونى آكه
جكسكز . آنلرك بو سر كشلكنى مقابله سزى يراقه جكسكز
عثمانلىلرك حيتى ، غيرتى ، شجاعتى بوكا تحمل ايدرمى ؟ بوقسه
سز اوشانلى عثمانلىلرك وارث شجاعتى دكليسكز ؟

ز اوقدر عاجزى يز ، كه اوستريا كى صوك عصرده
داخلى كونا كون قاريشقله ، بيك درلر عصيانلره ملجا ، بر
حكومت بزه قارشى تجاوزده بولسون ؟ بزده بوكا اوزاقدن
سيرجى كى باقم . اسلاف عظامز بزي بوسكوتزدن طولايى
تامين ايدم جكار اخلافمز دخى بزدن نفرت ايله جك ،
يزى قورقارقله ، جبانسته اتهام ايدم جكلر .
بوكون بلغار اعلان استقلال ايديور ، اوستريا بوسنه

هرسکی ممالکنه الحاق ایتمکله آچیفدن آچیفه حقوقزه تجاوز ایدیور، بزبونلر سکوت ایله مقابله ده بولنورساق بوتون قومشور- لرمز جسارتله نه جک یارین یونان کریدی ایستیه جکی کبی دیکر لریده کونا کون تکلیفات شاقه ده بولنه جققلر. بناءً علیه بوکون سعادتمز نملکتمزک سلامتی بزه قارشو تجاوز ایدنلری تأدیب ایتمک آنلره حدلرنی بیلدیرمک آنلره وبتون عالمه عثمانلیلرک طمارلرنده حالا ده اواسکی او قدیم قانک جریان ایتدیکنی آکلاتمق و عثمانلیلرک حقوقنی استحصال ایچون — ایجاب ایدرسه قانک صوگ دامله سنه قدر آقیده جقنی اظهار ایتمکله اولور . یوقسه قونفرائسه ، مذاکرات سیاسییه تنزل ایتمکله اولماز (!!!) عثمانلیلر . اقوام فاضله کندولرینه اولان تحقیره سکوت ایله مقابله ده بولنمز بلکه حقوقنی استحصال ایچون هر درلو فدا کارلنی اجرایه قدر واریر اولنان تحقیری ونامنه سوریلان لکه بی تمیزلک ایچون اولمی کوزینه آلیر . بز تحقیر اولنمدقمی ؟ بز حقوقزه تجاوز ایتدیلمی ؟

تحقیر اولن دیسه ق نیچون سکوت ایدیوروز ! نیچون آنلره کندی سطوت بهادرانه مزی کوشتر میوروز نیچون آنلره عثمانلیلره یاقشیرجه سنه معامله ده بولنمیوروز نیچون صوصیور و آنلری تأدیبه و کندی اقتدار مزی آنلره حس ایتدیرمکه قیام ایتمیوروز. آنلره مقابله ده بولنورساق نه غیب ایدرز . اک بیوک فدا کارلغمز جانمز دکلی ؟ شرف وقار یولنده اولمکنده نده می چکنیورسکز ، کلنکز برلشه لم بزه عصیان ایدنلری تأدیب ایدلم حقوقزه تجاوز ایدنلره سطوت مزی اقتدار مزی کوشتره لم . حرب ایدلم ،

حرب ، حرب ، حرب

یشاسون عثمانلیسر

ملعون صورتلی حریف بو مرآئانه سوزلره خاتمه ویرر
ویرمز، انظارینی اطرافه عطف ایتدی . خطابتک درجه
تأثیرتی خلقک یوزلردن استدلال ایتک ایستوردی. اهالی مبهوت
متحیر بوسکونت، اولکی قارغشه لقدن، شماته دن ده ازیاده دهشت
بخش اولیوردی هر کسک کوزینی قان بورومش ، وجهی اولو
یوزی کبی صارامشدی . صانکه اولوم جانلانمشده خلقک
یوزنده کزیور . صانکه اجل پنجه سنی اوزاتممشده هر کسک
یاقه سنه صاریلمشدی . هیچ کیمسه ده سس یوق .

بو درین سکونتی ناکهان لاهوتی ؛ رقیق برصد اخلال
ایتدی . زهدن کلدیکنی کورمدیکم الهه الجمال اطلاقه شایسته
بر وجود سماوی کوروندی « غایت اوزون بر پیر اهن
آتشین کیمش ، آنوس صاچلری طوبوقلرینه قدر صارقمش ،
فقط ناصیه سنک اوستنه تصادف ایدنلر کیرپی توکلری کبی
قبارمش . دوداقلری سیاهه مائل اوله رق متصل دیتیر ،
قاشلری وحشی بر صورتده چاتلمش کوزلری آغلامقدن قان
رنکنه کیرمش ، بکزی مرمر کی بیاض ، یالکز یناقلری
بو یالیجه سنه قیرمزی ، او قدر کوزلاکیله برابر قورقونج ،
سوروکنه ، سوروکنه ککش اوچه جق کبی بر حالده ، باقیشنه
طوروشنه ، یورویشنه ؛ چهره سنه ، حالنه باقان تجسم
ایتمش بر هیجانلی خیال دیر » [۱] هر آدیم اتدنج ره کندا -

[۱] اشبردن

رینه پارچه پارچه بر جوق زنجیر لر دو کیلوب کلیور . جماعته
صداسنی لایقیله اسماع ایده جک قدر تقرب ایدنجه اطرافنده
اولانلری — وهله اولایراد مقال ایلین ملسمون وجهلی
حریقی — بر نگاه غضب و تحقیر ایله ازدکدن صوکره
شو صورتله سوزه باشلادی .

عثمانلیر ، غیرتلی ، حمیتلی انسانلر بوکون وطنک . شو
بیچاره وطنک بیلورمیسکنز که سزه نه قدر احتیاجی واردر ؟
سز بو مملکتک سایه سنده بو بودیکنز ، بو طور اغک آغوشنده
تریت بولدیکنز . بو زواللی ، وطن ، سزی بو یوتدی ؛
بسلیدی ، ایشته بو مقدس طور اغه یاردم ایتمک آنی اوحقیقی
والده بی تهله کردن محافظه ایلمک زمانی گلشدر . سبب
حیاتکنز اولان بو والده اجلک پنجه سنه اولومک آغوشنه
یا قلاشیور . سزدن غیرتلی حمیتلی اولاندن معاونت حمایت
یکلیور . سز سزکه بشون اقوامه غیرت و حمیت سببیه نمونه
امتالسنز والده کزی بو تهله کله معروض می بولندیره جقسکز .
سز قهرمانلق ، مردلک نقطه نظرندن مضبوط انام سکز والده کزی
اوحقیقی والده کزی ، سزی هواسیله ، صویله طور اغیله بسلین
والده کزی ترک می ایده جکسیکز . مردلک شانی بومیدر ؟
انسانیت بونی می تجویز ایدر .

عثمانلیر . سزک غیرتکز ، حمیتکز بروقتلر بحار قرالرینه فرانسز
حکمدارلرینه ملجأ اولمشکن بوکون والده کزه مدفن می اوله جق ؟
زواللی والده ، بیچاره وطن باقکز اوکرده طور ییورده
وجودی پارچه پارچه اعضاسی یازملر ایچنده هر طرفندن
قانلر آقبور . ایچیکرده انی اوزا توبده یاره لرینی باغلامغه
، قانلرینی طور دیرمه غیرت ایده جک بر صاحب همت بوقیدر .

هيڪڙي غير تنسز هيڪڙي حيتسز اولديڪڙ . بوييچاره آلتيوڙ
 سو قدر سنه در سڙي بسلهه مڪ ايچون هر درلو فدا کارلغه
 عقتانمش ، سڙڪ ايچون بوتجه فدا کار غيرتلي اولادلريني
 خدا ايتسڪن ، سڙ آني حايه و محافظه ايتسڪه قوشميه جقميسڪڙ .
 سڙي آغوشنده بوبوتديڪي حالده سڙ آکا آغوشڪڙي
 آچميه جقميسڪڙ ؛ بوکون سڙڪ غيرتڪڙه حيتڪڙه محتاج
 اولان بوييچاره سڙڪ حياتڪڙڪ اڏامه سڙي ڪافل اولديفني
 سيلميورميسڪڙ ؛ ايچيڪڙده ڪنديفني فدا ايدجڪ غيرتلي ،
 تاموسلي عثمانليلر زرده در .

ايسته بو آراق قولاغمه غايت مونس ، برصدا ڪلدي .
 شو صدانڪ ناطقني ڪورمڪ ايچون باشمي چويردم . بياض بر
 ڪنه بورونمش نورلره غرق اولمش اولجهده ڪورديڪم فقط شدت
 تاثرمدن طانيغه مقتدر اوله مديغم بريسي قوللريني آچمش :

سن ڪيدر سن بڙي قالير صاعه
 ديسه لرده بوني سن الداعه

نشيده سڙي او قو پوردي .

بيچاره وطن بو سو ڪيلي ، لطيف سن ايشيتديڪي وقت
 شهيدى اولان اوغلنه بر باقدي ده ياره لريني وحضاري ڪوستردى
 او وقت ڪفلى نور ديدى كه :

» آچ وطن سينه ڪي الهه ڪي اڄ

شهادتي چيقارده اورته به صاچ

دى كه يارب بوشهيدانڪ

تازه لانسوئى قانلى ياره لرى ؟

وطن او سو ڪيلي وطن حضاره توجه ايدرك

— سو کیلی اولادم. والده کز سزی آغوش نازنده بسله یین
 والده کز، اختیار خسته والده کز کدر لرینی بیلمیور میسکز وجودم
 پارچه پارچه اولدی، هر طرفم قانلر ایچنده سز دن یار دیمه محتاج اولدیغی
 بیلمیور میسکز؟ بن شمدی به قدر سزی ناز و نعمت لره بسله
 مکن سزی کو کسمده بیوتمکن بشقه بر شی دوشوندم.
 اولانجه وارمی سزک اوغور کزده سزک یولکزده صرف ایتم
 یچون بنی بو حاله قویدیکز. بویله پریشان، خسته، یاره لی
 بر حاله بنی دوشورد کد نصکره ترکمی ایده جکسکسز؟ بنم ددر لر می
 بیلمیور میسکز. سز بکا یاردم ایتمک مقتدر دکلیسکز؟
 بر جوق سنه لر دن برو چکدیکم خسته لغی اوتوز بو قدر سنه
 اول تداوی ایتمک ایستدیلر. بنم چون حاذق طیبیلر، مشفق
 خدمتکار لر طو تدیلر. فقط صکره انلری اغفال ایدرک یا تمدن
 آیردیلر بنی حسته حامله ترک ایتمکدن بشقه شورالر می ده
 کسدیلر بورونده کی جاری آچه رق پارچه پارچه وجودینی کوستیر
 اوتوز سنه ایکلهدم. شویاره لرمک آلتنده ایکلهدم. هر کون
 بر بشقه زحمتلره، ازیتلره بنی بیقدیر مق اوصاندیر مق ده
 طوغریسی اولدیر مک ایستدیلر.
 اون سنه اول بر بیوک پارچه می ده اکسدیلر. بن صوصدم
 زیرا جاهل ایدیکز سز دن یاردم بکاهمک محال ایدی. سز
 بکا یاردم ایده جک اقتدارده دکلدیکز. چونکه سزی -
 کندیکزه مشغول ایتمشزدی. بیچاره اولاد لرم. بن شو حالده
 ایکلر کن بر طاقم زواللی چوجقلم هر درلو سفالتی، فلاکتی
 در دو محنتی کوزه آلدیرمش، اوزاقلره اوب بدن اوزاقلره
 گیمش وبتون سعادت لرینی سلامت لرینی بنم اوغور مده بنم یولده

فدا ایتمکه ، هر درلو اقداماتله بنی تخلیص ایچون چالشمغه یمین
ایتمشله ایدی ، سز بوراده بنم یا نمده جهالت ومظالم آتشری
ایچنده ایبارکن اوزواللی لرده اوزاقلرده غربت لرده
سفالت وفلاکت اولوری ایچنده یانیورلردی . زواللی چوجقلر
زواللی چوجقلر . بنم خسته لغمی تشخیص ایتمش دردمنک نه
اولدیفنی اکلامش دواسنی بولمشکن اوعلاجی بکا کتیرمکه
موفق اوله میورلردی . بنم خسته ایدم چوجقلرم اوله جکدم .
نهایت بنی فقط موقت برزمان ایچون قورتاردیلر . بن
قورتلدم لکن خسته لغم بوسبتون زائل اولدی .

شومزمن هستهلق او یله قولایلقله دفع اولماز . بنی قورتارمق
ایسترسه کز جدی چالیشملی سکز او یله یالانجی کورولتیلرک
زیاندن بشقه بر فائده سی یوقدر ، بر طاقم دشمنلر فرصت
بکلیور . براز دقتله داورانیه جق اولورسه کز بنی تسمیم ایده
جکلر . اوت فنالق بریردن دکلدن خارجی دشمنلرینی اوقدر
قورقوتیمور . بلکه بنی قورقوتان بر طاقم عاصی اولادلر مدر .
اوعاصیلر کندی منافع شخصیله لرینی بنم اولومده بیلورلر .
آنلری سودمله بسله مشکن قائمله سیراب اولمق ایستیورلر .

بر پارچه اتمک ایچون بنی ازمک ، محوایتمک بر طاقم سوکیلی
صادق چوجقلرمی کندی قرداشلرینی اولدورمک ایستیورلر
آه نانکورلر ، جناب حق منتقمدنر؟ عدالت الهیه دن قورقیور-
میسکز؟ بونجه سنه در ایلیکلر مه قدر امدکنز بنی سفالت حا-
لنه کتیردیکز ایتدیکلر یکز یتیمی سز انسان دکلیسکز . سزده
یورک یوقیدر؟ حس انسانیت سزده بولنزمی ، بر پارچه بنی
کندیمه ترک ایده مز میسکز . حیاتلری بنمله قائم اولان شو
یچاره چوجقلری ساحل سلامتله کوتوره میم ، راحتمی اخلاص

ایچون هر کون بیک ملعت احداث ایدرسکیز ؟ غرض شخصیکیز اوغورنده محومه بر آن اول قاوشمق ایچون کونده بیک فساد اختراع ایدرسکیز . کوزلرینی اولجه ایرادنطق ایدن شخصه دیکه رک ، آء جانی اولاد لر . بر کون جاهل وعوام اولادمک عصیتنی تحریک ایچون کور علی مسئله سی چیقاریرسکیز اوتانمادن وانسانیت خلافته اوله رق یایدیغکیز فساد شریعت و صداقت سوسی ویره رک ال لایه رق بوللایه رق میدانه اتارسکیز .

بر کون میزان میقرو بلریله اهالی بی تسمیم ایتمک ریاست شخصیکیز ایچون بتون حقوقی فدا ایتمک ایسترسکیز . بر نفسکیز ایچون عادی نفسکیزدن بیله اوتانمادن بتون انسانلری آتش استبدادله یاقدن حائمانلری محو ایتمکدن چکنمزسکیز اوتوز ایکی سنه ده نصفمدن زیاده سنی یارچه لایه رق اجنیلره و بر دیکیز . شمدی بی محافظه و حمایه ایچون طویلانان و کیجه بی کوندوزه قاتارق چالیشان بیچاره کلنک ایچنه تخم فساد سیرمک آنلری بر بردن آیره ق ایچون نه شیطان پسندانه فکر لرا اختراع ایدیور ، نه جانیانه تصور لرده بولنیورسکیز ؟

اوتوز ایکی سنه اولنه کلجه یه قدر بن استبداد زنجیرلری جهالت پنچلری آلتنده ایکلیوردم ، بنی تخلیص ایتمک قورتارمق ایچون بر طاقم زواللی بیچاره چوققلرم کندی لر یخ فدا ایده رک بکا مشورت علاجی بولدی لر . بر یارچه کندمی طویلامق ایستدم [هیجانندن تتره بن الیه شخص مشومی کوستره رک] بو آلچمک سوزلرینه اینانمیکیز . بو رزیل تمثال استبداددر بو ظالم بر کسوه عفت و عصمته بوروندکی حالده اجرای مظالم و تعدیات ایتمک ایستیورز نه ار اوکا قابیلیمکیز .

استبداد . مستبدلر : سز . آرتق بتون ارتکاب ارتشاقیورلی

قیادت یعنی حسن ابتدیککردن بیک درلو حیلہ لر، فساد لر چویرہ۔
 وک بر محاربه آچہرق چوجقلمی سوق ابدہ رک اورادہ از مک
 سوکرہ بنی یالکنز براقوب کندی اجرا آتکرہ کیمسہ نک
 مداخلہ ایتہ مسی ایچون بیک درلو طولابلر چویردیکز .
 عاقبت موفق اولدیکز . اوت موفق اولدیکز . فقط بن
 سوکیلی اولادلری فداکار یاورولری غیب ایتکلہ بوسبتون
 کیمسہ سز یالکنز قالدیم . سز فرصتی غنیمت بیلہ رک مشورت
 علاجنی بکا ویرمکدن امتناع ایتدیکز . بوکادہ آکفا ایتہ رک
 آمال ملعونانہ و مقاصد مشؤمانہ کز یولندہ بنی قربان ایتکلہ قدر
 واردیکز . بن ، زواللی بن . سزک تحت نفوذ کزده ایکلہ دم
 دوردم . بوکون بر پارچہ کندی طویلامغہ میدان بولشکنینہ
 اوتوز ایکی سنہ اولکی فکرکزی اجرا ایتکینہ چوجقلمی
 از مک بنی آنلردن محروم براقق صکرہ بوسبتون ایتدیکز
 اجرا ات شفا و تکارانہ کزہ دوام ایتک ایتتورسکز .
 آہ جانیلر نیم اولادلر مک ، غیرتلی ، حیتلی یاورولر مک اکیحہ طہ ار لر نیہ
 باصہرق آنلری تہییج ایتک می ایتتورسکز ؟ آنلر او آرسلان
 یاورولری محاربه دمی قورقار . فقط بیہودہ یرہ قتالک قائدہ سی
 نہدر ؟ فرض ایدہ لم ، کہ غالب کلسونلر نہ قائدہ لری واردر ،
 شو محاربه میدانندہ اولہ جک برتک چوجغمہ بدل عیبا فائدہ
 متصور میدر ؟ یوقسہ اون ایکی سنہ اولکی کرید مسئلہ سی کبی
 اولہ جق چوجقلم محاربه دن جکنمز . فقط لزوم قطعی حسن
 اولننجہ بر طاقم بوش واهی فکرلرلہ اذہان اہالی بی تہییج
 ایتک سزک و بنم فائدہ میدر .
 محاربه دن مقصد نہدر . یالکنز اولک می ؟ چوجقلم اولمکدن قورقاز
 فقط بنم عصمتہ تعرض اولندیغنی کورمہ دیکدہ کیمسہ یہ تعرض ایتہ ملی در

بیهوده محاربه ینہ او علاجی بدن آلمغہ سبب اولور . بن
 ینہ سزہ حسرت قالیرم ، بزم ایچون چاره نجات ، یکانہ منبج
 سلامت صلحدر . هرکسک سوزینه باقمایکز . ۹۳ دەدحی بویله
 اولدی می ؟ مجلس مبعوثانک قبائمنه روسیه محاربه سی
 سبب اولدی می ؟ مجلسی سد ایدلک ایچون حربده قصداً
 مغلوب ایدیلمه دکزمی ؟ حرب ایدرسهک نتیجه اعتباریله هیچ بر
 شی آله ایدمهیز . معناً ، ماده ضعفیت ایتمکدن بشته برشی
 انتاج ایتمز اوزمان ملکمزده ینہ استبداد باش کوستیر . ۹۳
 دن عبرت آلام ، عبرت آلهلمده منفعتمز ، اولان نفاطه حصر نظر
 دقت ایدلم . ملت مجلسی آجغه باقم . دیگر اموری ده
 عقلی ایرن ، امنیتلی ، محاکمہ لی آدم لر آله براقلم . یوقسه
 ملکمزده استبداد عودت ایدر . استبدادک عودت ایتمه مسینه
 چاره یکانہ محاربه کی غوائل خارجیہ دن مطلقاً اجتنابدر . آنجق
 بوصورته ساحل سلامتہ واصل اوله بیلورز والافلاً . بوسوزلر
 ختام بولور بولمز ینہ استبدادی اعاده ایچون اولجه بزى حربہ
 تشویق ایدن ملعونی آرام . اولکی یرنده بوله مدم . عونہ سیله
 برلکده اهلینک حیرتندن بالاستفاده فرار ایتشدی .

آرقه سندن یتشوب جزای سزاسنی ویرمک اوزره قوشمق
 ایستدم . بری یاقمه صاریله رق نزهه کیدیورسک ؟ الله منتقمدر
 اهل ایتمز ، امهال ایدر . جزاسنی اللهم براق دیدی ، ونی صارصدی
 او آنده کوزلرمی آچدم . ترلره غرق اولمشدم ، بنی صارضان باغچوان
 ایدی ، که افندم وقت کچیکدی باغچه قیدانه جق دیوردی . مکرسه بن
 قنابنهک اوستنده اویومش قالمش . بو کوردیکم شیر ایسه هپ
 رؤیا ایش !

PRINCETON UNIVERSITY LIBRARY

DUPL>

02101 02101401

СЛОВО